

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensi[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

De malignitate peccati. ser. vij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

De penitentia

eis: q̄ necessario mortui sunt: qd accidat
ut moriantur: sed moriendo q̄ ire cogantur.
Lū iḡl̄ ch̄ianī nouerint longe meliores
fuisse religiosi paup̄is mortē/ inter lingue
tū canū linguas: q̄ imp̄i diuitis in pur/
pura: et bisō bor̄ēda illa genera mortuūz:
qd mortuis offuerū: q̄ bi vixerūt hec ille.

De malignitate petri. Ser. vii

De iniquitate agi:

De z̄. Supra duob̄ primi ser/
monib̄ dictū est de seprē moti/
uis: p̄uocātib̄ nos ad pniam: modo sequi/
tur p̄dicare de octauo mortuo: q̄ q̄dez est
peccati malignitas. Salutef̄ p̄go maria.
¶ Pro fundamento sermonis qui est de
petro oīcur theologicalis questio.
¶ Queris vtrū potēta peccādi sit mala.
Arguiſ ſic cul⁹ vſus malus eſt ipſum
quoḡ malū eſt: ſicut cul⁹ vſus bon⁹ eſt z̄
Sed vſus potēta peccādi eſt peccare:
et peccare eſt malū: q̄ et potēta peccādi
mala eſt. In opositū ſi potēta pec/
candi eſt mala: q̄ potens peccare eſt mal⁹
ſed iustus et ſetus p̄t peccare: ergo iust⁹
et ſetus eſt mal⁹. Quod eft ſalutis: iḡl̄ po/
tentia peccādi eſt mala: et ſic q̄ſtio manet
p̄ vtraz p̄re dubia. Ad qſtione reſpo/
dēdū eft: bin⁹ Bonaue. sup. h. ſen. di. plitij.
q. ii. q̄ ſicut potēta respectu bonoz non
dicit actuāle ordinationē ad effecū: ſi ſol/
uz habituāle: voluntas vero dicit actuāle
ordinationē: ſic et in malis itelligendū eſt
q̄ potēta nō dicit actuāle ordinationē ad
effecū: ſed potius habituāle. vñ non dicit
aliquis habere potētiā male faciēdi: q̄
actuālis tendat in malū: fed quia p̄t cen/
dere in malū. Voluntas aut̄ actuāle or/
dinationē dicit: nō eñ dicit iſte vult malū:
iñſi quādo actuālis tendit in malū:
quia voluntas eſt approximatio ipsi⁹ po/
tentie ad agendū: et id q̄ eſſe malū dicit
aliquis defectum p̄fentem in eo/ vel circu/
id de quo dicit: hinc eſt q̄ voluntas peccā/
di mala/ et velle peccare eſt malū. Potēta
aut̄ peccādi non eſt mala: q̄ pater quia ſi
potēta peccādi eſt mala/ aut̄ ergo ma/
lo pene/ aut̄ malo culpe: malo pene non:
quia illud ſequit̄ malum culpe/malo culpe

pe nō: quia culpa ſequit̄ peccādi potē/
tiā tempore et natura. Pr̄ius eñ hō: et an/
gelus peccare potuit q̄ peccauit: ſequit̄ q̄
potēta peccādi n̄ eft mala. Ad ar/
gumentū dicſ: q̄ vſus potēta peccādi
inſtūtum h̄moi eſt mal⁹: dicendū eft q̄ ma/
xima illa inelligit de vñ ad quē ynque
q̄ res directe/ et de proximo ordinat: led
potēta peccādi n̄ ordinat: nec directe
nec de primo ad actum peccādi: p̄o eo q̄
illa eadē potēta eſt ad oposita/ ad ſuſ
oppositum ordinatur ḡ ſe: ad hoc aut̄ ordi/
nat p̄ accidente: vñ opositus peti eſt eſp
vſus: et p̄cēt̄ eſt eius abuſus. Et ideo ne/
sequit̄ q̄d si peccare ſit malū: quod p̄ter
hoc potēta peccādi ſit mala. Si quir/
habem⁹ potēta ſeppādi non peccām⁹:
Quia in petō eft magna malignitas: deg/
infra dicitur: et ſi peccātim⁹ penitentia
agamus de petō: ad quā agendaz nos eſt
hortant̄ verba preaſumpta: et ſic de aliis.
Quanta ſit peti malignitas: et quanta
mala eft eo p̄cedat: q̄ lingua eft narrare ſuſ
ſtientis: aut quis intellex̄ cogitare pro/
fecto nullus: q̄ infinitoꝝ malor̄ peccāti
mortale eft cauſa et origo. Id dicit Hie/
rem. q̄. Scito et vide q̄ malū eft et am/
ruz dereliquisse te deū dñm tuū: et nō eſt
timorē eius apud te: dicit dñs exercituū.
Scđ p̄ modo intellex̄ noſtri poſſum⁹
ſiderare viginti duo mala: que ex pecca/
to p̄cedunt. Quoz prima ſep̄tē ſunt ma/
la generalia: que inferunt̄ cora deū et cra/
turas. Reliqua quindecim ſunt ſpecialia
q̄ inferunt̄ ip̄i peccatoꝝ: et ſunt iſta vies.
Pr̄imi eft diuine maleſiꝝ offenditū.
Scđm redemptoris contempiū.
Tertiū p̄imoy viuentū infectiū.
Quartū ſuffragioꝝ ſubtractiū.
Quintū dānator̄ grūrbatiū.
Sextū beatoꝝ contristatiū.
Septimū elementor̄ corrūptiū.
Octauū diuine inimicitie cauſatiū.
Nonū p̄cōꝝ vilificatiū.
Decimū a corp̄e ch̄ii ſeparatiū.
Undecimū intellex̄ exēcutiū.
Duodecimū affectus induratiū.
Tertius decimū timoris incuſiū.
Vulneratiū.
Quintū decimū ſpiritualis iſbentiū

destructuum.

Decimoseptimum in bestiale naturam transformatum.

Decimoseptimum nocometi maximi inducium.

Decimooctauum diabolice potestas causatum.

Decimounum mortis temporalis aceleratum.

Decimosecundum quietis anime per turbatum.

Decimosecundum eterne pene obligatum.

Decimosecundum temporis amissum.

Decimosecundum quietis anime per turbatum.

Decimus septem generalibz malis erit bodie sermo noster: de reliquis quindecim

dicet infra tribz finibus sequentibus dno pcedente. **P**rimu ergo malu/quod ex

pero mortalibz pcedit est: qz inferi iniuriaz

deo iniquat fac boiem non obedire:

quimodo rebellē esse deo: cui tu omnes cre-

ature ad nutu obedirent. **S**icut p̄t pmo:

in celestibz corporibz. Nam sol/luna/stelle/

2 sphere/sem mouēt ad pceptum magni

dei/vos ad diem iudicij: z tunc p̄cipiente

deo/me mouēt amplius: nō mouētetur:

qz tunc cessabit motus celi. **S**ic elemēta:

ignis: aer: aqua: terra: bestie terre: volu-

tres celi: z pisces maris: z omnia ad nutu

oporten: mouētetur parete ei. **P**o. cxvij.

Statut ea in eternu: z in seculu seculi p̄

ceptum posuit z nō p̄terbit. **D**igne

pater: qfuerit obedientia deo: etiā ptra na-

turaz sui. **D**aniel. ij. **U**bi loquitur qz ignis

non nocuit in aliquo illis tribz pueris: scz

sidachimisach: z abdenago: missis in for-

nace ignis ardente nec solū deo: sed etiā

seruis dei fuit: z est obedientia ignis. **S**icutpatz in Helia. iiiij. Reg. i. **S**ed idem

p̄t: d' aere: qd' dñs imperauit venz: z mas-

ti: z faca est trāquillitas magna. **D**at.

vii. Et bō dominico obediuuit pluua.

Tertio de aqua. Nā mare p̄buit se soll

du sub pedibz dñi. **D**at. xij. **Q**uarto

de terra: qz ad pceptum dñi mortuus reju-

scitabat sicut patz. **D**at. ix. Et Luce. vij.

Quinto aues, sicut patz. ij. Reg. xvij.

Decimo ministratibz Helie panē z car-

nes. **U**nū dicit ibi: qz dicit deo: Helic: cor-uis p̄cepti: ye pacant te ibi. **S**exto p̄t

se: sicut p̄t Ione: z dicit dñs pisici: z ei

p̄ceptiuū: qz pecor p̄cēnit z vilipēdit esse

vomuit Ione. **I**te Lu. v. **L**ocluserūt p̄t cuū p̄ solū passiois z mortis chē: h z cōcezscīū m̄ltitudinē copiosam. **S**eptio bes-

tie terre: sicut p̄t: qz dñs in deserto ieud

nabat: qz dormiebat int̄ bestias rē. **H**ar-j. Eratqz cū bestijs rē. **D**ic practice. **I**tePaulo viperā nō nocuit. **A**cf. xviij. **I**te

in vītis patrū ascendebat scri patres lug-

crocodylos: z traībār flumina. **O**cas

uo morbi z ifurmitates: sicut lepro febris;

z hec obediebat dñs: sicut p̄t. **D**at. viij.**N**ono etiā demones ad sui p̄ceptū exi-bāt: de corpibz obieccop. **D**at. viij. z Lu.vij. **D**ecimo infernū relituebat anias

in ipo detrusas ad p̄ceptū dñi: vi animam

Lazarū resuscitati. **J**o. xij. **E**ranias sc̄or,patrū quos limbus retinuerat. **E**t iō dicitur Hester. xij. **D**ñe deus oportens in di-

clone tua cūcta sunt polita: z nō ē q̄ possit

resistere voluntati tue. **T**u fecisti celū z ter-

rā: z omnia q̄ ambitu celi p̄tinēt: dñs vni

uersor tu es. **I**te. p̄s. cxvij. **O**ordinationetua pleuerat dies qm̄ oia seruūt tibi. **I**teecclia. **L**ui luna/sol: z oia/delerūt p̄ ipsa**O**rigenes in homel. sup euāgelijū dñice.ij. Post octauas epiphane. **A**scēde Je-su in nauicula. **D**att. viij. **H**i q̄ prudēcie

z intellect̄ expertes sunt: inclinan̄ iubēti

qbus neq̄ loquela: neq̄ smo est/obedire

in eade art̄ substātia ln q̄ sunt: z sua natu-

ra monent: z iustiōt delerūt ad p̄fusio-

ne mortaliū/ad p̄gēnariōne corruptibiliū

lū. **J**uber mari z nō p̄temnit: dicit yenḡz repeatibz z cōpēcūt. **J**uber om̄i cre-

ature z nō sup̄gredi iūssione ei: z ynum

boim genus: qd' fm̄ silitudinē del honori

ficiat̄ est: cui verbū z prudentia data est:

bi soli hoies resistunt: bi tm̄ inobedientes

sunt: bi soli in iudicio dānabunt: z a iustiō

tia p̄nūtēt: velut deteriores miltis aniah

lib: v̄l hls q̄ sine spū z ania sit: /n isto mū-

do. **S**olus tu o miserrime p̄cōr̄ es rebel y-

lis deo: z inturiās ei z cogitāōibz /p̄bis/ z

oibz. **E**t p̄ter hoc z p̄cōr̄: z dererioz hōp̄cōr̄ diabolō: z terēs creatur̄. **J**o i iūt̄

cio: gēs creature cōtr̄ p̄cōr̄es iūrgent.

Sap. v. **A**cipiēt armaturā zelus illi: et

armabit creaturā in vītōne inimicorum.

Ite. **E**insē. xvij. **C**reatura em̄ tibi facta

z deserūtēt exardescet in tormenti aduersi-

sus imiūtos. **S**ed idem est saluator̄

p̄cōr̄ p̄ceptiuū: qz p̄cōr̄ p̄cēnit z vilipēdit esse

vomuit Ione. **I**te Lu. v. **L**ocluserūt p̄t cuū p̄ solū passiois z mortis chē: h z cōcez

De penitentia

peccatis / et nativitatibus / et miraculoz / et verbis
et parvus / et parvus / et baptismum / et eterna sa-
cerdotia / et parvus / et euangelica doctrina /
et predicatorum exhortationes / et canticiones /
et prophetarum / et doctrinas apostolorum / qui
videlicet omnia predicta peccates per nobile habere
re / et irritare mortem christi / rursum crucifixi
genua / et sibi metropolis filii dei / sicut de apostolo
Hebreos vi. Talesque / et peccatores sunt filii iudeis
illudenteribus christum in diei uerbi passionis / qui ge-
nu flaccidentes dicebant. Aue rex iudeorum
Mat. xx. vij. Jo. xix. Et postmodum dabant
sibi alapas / et illudebat eum / et tandem eum
crucifixus. Sic peccatores christiani genua fle-
cent ante christum / et perfidient eum regem deorum
christo. Postmodum vero ipsum verberant
in feruis suis et crucifigunt: qui quatuor est in
ipsius reiterant cam sue crucifixionis: que
fuit peccatum. Et ibi merent a christo peccatum: que
et cum demonibus damnari. Juxta illud. j.
Reg. ii. Quicunque bonificauerit me: ho-
norificabit eum. Qui autem peccatum me erat
ignobilis. Ideo de eis christus. Ego honori-
fico patrem meum: et vos in honore vestrum me
penas / etiam in hac vita. ¶ Tertio pecca-
tu est / proximo / ymentu infectiunum. Nocte
em per primis viatoribz tripli. ¶ Pri-
mo qd acies eoz / etram demes minuuntur:
qd quatuor plures sunt boni: tanto faciliter de/
monibus resistunt. Juxta illud. Prover. xv.
ij. Frater qui iuventur a fratre / qui ciuitas fir-
ma: faciliter etiam gravis et beneficiaria a deo multe
plicatis intercessoribus imperatur. ¶ Secundo
qui peccatores alios malo exemplo cor-
rumpunt et scandalizant. Quot enim hoies
puocans ad yluras facieadas exeples ylura-
rarioz / qd ad cocubinas retinendas: qd ad
inturiyas vindicandas: quot ad alta peccata
operanda alioz exeples scandalizati. Ju-
stra illud. j. Lc. v. Dicitur fermentum ro-
tā massam corrupti: sicut pomum infectum ce-
teram poma inficit: et una infecta pecus in-
ficit omne pecus. ¶ Tertio qd quodcumque p-
repetitur peccatum / de puniit bonos: qd quis
in bonis illa afflictio non habet rationem penae:
sed medicinae: sicut pater Ioseph. vij. Quia
Acham peccate punitus est plus. Item
Haud numeratus polum: pessus est plus
peste. ii. Reg. vlti. Ideo peccatum in diluvio et so-
licitus est. Et quicunque ipsi boni sunt

participes aliquis culpe: qd non clamantis
tra malos: cum tamē bene clamaret contra
yrsulum / vel lupi vel leonem: si ingredieret
ciuitatem. Ideo dicit Eze. x. Ego sum dei
us zelotes / vindicans peccatum patrum in filios
victus ad tertiam et quartam generationem.

¶ Quartum peccatum est iusfragio per subtractio-
num: ex quo malo sequitur: qd peccatum mo-
tale nocet animabus: qd sunt in purgatorio:
ter: sicut si esset in gratia constitutus: ratio
qd nec orationes sue in eis ieiunias nec aliq-
opus bonū a peccatore facti direxerit pro-
dest illis / eo qd sit mortuum: et qd nunquam op-
eris habet effectuā ex opere operante accepta.
¶ Vñ Gen. iiiij. Respexit deus ad Abel et ad
munera eius. Iudeo dicit Greg. Et habebit
ad decrētū. iij. dñ. in prī. Cum is qd displiceat
ad intercedendū mitifex: irati animus adve-
teriora puocat. ¶ Quinto est damnatio
perturbatiū: peccatum namq; morale nocte
etiam damnatis in inferno: et hoc per modū
iunctionis: quatuor enim plures sunt in infer-
no: tāto maior est ibi horro: et pena: sicut
si titoni: qui comburuntur addant alijs titoni
magis auger ignis: non enim est incole-
niens dicere: qd damnatis semper possit auger-
ri pena accidentalis vscq; ad diem iudicij:
sicut et beatis auger gloria accidentalis:
sicut dicit. j. pre. vi. Unde Isa. xiii. Infer-
nus subitus cōturbatur est in occursum
uerunt cuiususcumque habebit tibi gigantes. Fallit ei
ibi regula: qd solatim est misericordia secundu-
m febricitanti adiungere alius infirmus in
code lecto adderet sibi pena: per hoc de-
ret Lazarus ad quos fratres suos: ne doleret
in inferno. Lc. xvi. Quatuor etiam
damnatis auger pena: ex alioz damnatorum
iunctur: tamē voluntate absoluta yellet qd
hoies damnari inuidia stimulat. Sed qd
sciunt non esse damnandos: sed alioz fal-
dos: malum suos principes qd alioz damnato-
natione liberari: qd in hā etiā inuidia con-
bunt si videant alios saluari: et tuos con-
tra: et per hanc modū diues damnatus mō-
bat suos damnationē: nūq; ex charitate
sed ex inuidia: fm. Tho. in quo libet. ¶ Sexto peccatum iniquale est beatoz: qd

statui si tristitia in eos cadere p̄ced ac
cōpīo hic tristitia p̄ horrore/ etiā p̄ nos
cumero/qd̄ beatis infer p̄ modū subtra
ctiois. Nam ex cōsortio z societate glifi
cator̄ augēt eoz gaudiū accidētale/ z sp̄i
ritualis suo bono exēplo: ducatu: v̄l̄ disci
plina alijs saluans: acut maxime letat bea
tus Dominus. Si vñus frās predicator̄ or
dinis saluat: sic būs Benedic̄: sic būs
Francic̄ z̄. Quia gaudiū accidētale
sc̄p̄ potest auget/ v̄l̄ ad diem iudicii.
Ego z angeli scri de nostris culpis luget
Iusta illud. Ela. xxxiiij. Ecce vñctes clau
mabit foris angelis pacis amare siedunt.
Septimi p̄ctū est elemētōz corrupti
um. Nam aer/aqua/z terra/corūpū
pter p̄ctū boim ex iusto dei iudicio. Ela
pter peccati Achab regis israel clausū
est celo: z nō pluit tribus annis/z sex m̄
sib̄. Iij. Re. xvij. Propter qd̄ patiunt̄ nō
solū hoies: sed etiā bestie. Ela. p̄. cvj. Po
litū flumina in desertū: z exitus aquaz in
stū: terrā fructiferā in falsozine am a
lita inhabitatū in ea: diluuiū etiā imis
de in mundū: p̄ter demerita p̄ctōz. Et
vñ pestilente p̄tinue quas patimur. Ela
fames: vñs guerre: z alia flagella nobis a
deo illata: nō p̄ter p̄ctā nostrā: Sc̄it̄ em
pter rebellionē valloz: rex destruit ter
rae: p̄sc in penā rebellionis p̄ctōz: deus
destruit elemēta z mundū: q̄r elemēta sp̄a
z creature coipales p̄ter hoiez facta fur
de: habet auctoritas. Leuit. xxvj. Si nō
obedieris: mihi addā correptiones septu
pli: p̄ter p̄ctā vestra: z coreram supbiā
dūrū vestre: daboq̄ celū vobis dūrū de
sup: sicut ferrū: z terrā eneam: sūmef ins
cassum labor yester: non p̄feret terra ger
men: nec arbores poma p̄ebēt. Mora
Adam qd̄ habuit p̄ter p̄ctā: Jam sc̄it̄:
q̄ omia p̄ctā mundi reducunt̄ ad sepc̄ ca
pitula q̄ lunt: superbia: avaritia: luxuria:
ira: gula: inuidia: z acidia. Et sic omnes
punitiones lic̄ m̄ltē sunt: possunt reduci
ad sepc̄. Proptea de: q̄ puniet seprplū.
Et ferunt̄ deus regulā scripture que dicit
Per q̄s peccat: p̄ bac z torque. Sap. xj
Et condat regula iuris ciuit̄: ol. Qd̄ qd̄
q̄ iuris in aliu statuit ip̄e eodem iure vta
tur. I. j. ff. qd̄ quicq̄ iuris z̄. c. Luz omes.
pter sola duo era minuta: q̄ erat male ach
dep̄stitutio. Et loquit̄ v̄ penis: quas de:
q̄lita. Tertiu p̄ctū est luguria. Cōtra

infert peccatorib⁹ in hac vita. Primus
peccarū est supbia: que nihil aliud est: nūl
vent⁹ capit⁹ z cordis. Ela. Hier. loq̄ns
in glōna dei/ z̄tra supbos ait. Ecce ego su
scitabo z̄tra Babylonē: z super habitato
res ei⁹: q̄ cor suū leuauerūt z̄tra me: qua
si ventū pestilentē. Hier. l. Ideo de⁹ pu
nit h̄ peccatū p̄ repeatates: z ventos z tur
binēs: q̄ p̄cutant naufragia: z pereunt na
ues: eradiceat arbores: z vineaz palmistes
q̄ p̄te p̄cidunt. Osee. viij. Terciu semina
bit: z turbine metent, sic factū est in dieb⁹
nostris sepe. Secundū p̄ctū est avaritia.
Istud p̄ctū punit p̄ indigentias z paup
erates. Quar̄ em p̄flurā: rapinas: vñuras:
simonias: fraudulētias: ɔgregant diuiti
as: et m̄ltos depauperāt. Ideo punitū
z pauprates z indigentias: q̄r semper vñvū
miseraibilit̄: nec audēt v̄ti bonis suis in v̄
ta sua: z post mortē ad nihilū deuenit eoz
hereditas: q̄r puerbūm est: q̄ de malis ac
quiliis nō gaudebit tertii heres: imo nec
p̄ctū. Ela. Jac. v. Agite nūc diuites plo
rate: z vñlare in miserijs vestris: q̄ adie
nient vobis. Diuitie v̄ze putrefacte sunt:
z vestimenta v̄za a tineis comesta sunt/ au
rū z argenti v̄m eruginavit z̄. Dicte.
De mercedib⁹ meretric⁹ ɔgregata sunt:
z vñsp̄ ad mercedē meretric⁹ querent̄ z̄.
Elide expositionē hui⁹ auctoritas. Sup
ar. i. fmōe. i. pre. vñli. Sc̄it̄ ḡ quar⁹ alij
rapuit p̄ avaritā ab alijs bona sua p̄ aua
ritā rapient̄. Ela. xxvij. Veh q̄ p̄cedaris:
none z ipse p̄daberis. Ela. p̄tra avarū im
precaf blasphemij David di. Audantes
transferrant filij ei⁹: z mēdident: z ejcien
tē habitationib⁹ suis. Scrutet̄ fenerator̄
oēm substantiā ei⁹: z diriplāt aleni labo
res eius z̄. p̄. cvij. Si ḡ vultis esse di
uites vos: q̄ diuitie vestre p̄seruent̄ etiā
filii z nepotib⁹ vestris: faciat̄ sicut ille q̄
vult cōseruare pecora. Respicit nāc̄ si est
aliqua ouis infecta: z ea ejcīt extra ouile
sic z de ponis. Sic respice: si est alijs flo
ren⁹ infect⁹ habe avaritie: z turpis lucris:
restituite z̄. Alioq̄n alios corupti z di
uitie vestre peribūt: de te vt expedit. Exem
pluz est de illo: q̄ vidit in capsa pecuniarū
luaz/ obabolū federe sup̄ pecunias suas: p
de p̄stitutio. Et loquit̄ v̄ penis: quas de:
q̄lita. Tertiu p̄ctū est luguria. Cōtra

De Penitentia

hoc est punitio de diluvij aquarum: q[uod] vulgo dicunt dragonarum: q[uod] luxuria non estripi est usus aque. Semen ergo non debet effundere nisi in matrimonio ad generandum plenum ad honorem dei regis. Sicut tunc Noe luxuria fuit punita diluvio. Gen. vi. Videntes filios dei filias hoym: q[uod] essent pulchre: accepit uxores sibi ex oibus quas elegerat regis. Per filios dei intelliguntur filii Serbi: q[uod] a patre suo fuerant instructi in cultu domini. Fideles enim frequenter in scriptura vocantur filii dei. Per filias hoym / intelligentes milites descendentes de Cain: q[uod] erant curiosae dissolute / lubricae / et de illis preceperat Serbus filius suis: de voluntate dei / q[uod] non traheret in matrimonio cum eis: sicut dominus precepit filius israel: q[uod] non traheret in matrimonium cum mulieribus cananeis. Sed filii Serbi procedente tempore transgressi sunt hoc preceptum. Et idcirco accepit sibi uxores regis. Gen. vii. Nico, de lira, dicit etiam ibi: omnis hominem corripere viaz suaz. Quartus punitio est inuidia: q[uod] valde abundat in mundo. Eccl. viii. Contemplatus est os labores hominum et industrias: animaduertit patere inuidie proximi. Et qui cor inuidi est succum et destitutum omni humore charitatis: cui nihil tam contrarium est sic inuidia: ideoque peccatum punitur a deo per siccitates et famas. Quintus punitio est gula: per qua franguntur testimonia ecclesie regis. Istud autem punit per infirmitates et dolores corporales: qui sicut gulosus delicates nutrit corpus: sic in corpore flaccellar. Nuncq[ue] fortasse in mundo fuerit toti infirmi hoym: tot diversis infirmitatibus: scilicet hodie sunt / pserit de malo illorum et infirmitatibus illiacet sicut audiuit: in q[uod] est maxime dolor. Sextus est ira adinuicere: punitio est propter guerra regni terra regnum: nec soli inter regnum et regnum: sed inter civitatem et ciuitatem. Ita in eadem ciuitate sunt iniuriae inter ciues. Ita in eadem domo inter fratres. Inter et sanguineos regis. Ita inter virum et uxorem regis. Septimus est acidia in spiritualibus. Non curat enim hoym de salute aie[atur] plumbus cepus: q[uod] est res pectoralis regis. Punitio ergo punitum fit per epidemias et mortalitates. Justa est ista punitio: q[uod] ipsi dedit nobis deus ad merendum et bis opandum. Pro deo recipit sibi ipsi locatum nobis. In iustitudine de deo directo alicuius domini: vel possessionis locate/ q[uod] recipit sibi donum: si penitus sine ceteris sibi p[ro]trahit non solus vel per bisennium ab ecclesia: ut in c. Portu[m] loca, et in l. i. L. de iure, emph[asis]. Ecce quid sit. additur correptio leprosum. Sed nota et dicit contra superbia duricie vie. Dicte tu: q[uod] se soli loquitur de superbia: cus petat sicut sepe: ut dicitur est: Radice q[uod] radice initio omni altior pectorum est superbia: quia sicut vellat evitare peccare non possit. Unde magis credit auraria: nisi ex superbia: q[uod] de deo creditur h[ab]et: quod debet acquerere bona iuste linea viura. L. vii. H[ab]uit date m[od]ib[us] inde se rares et quod est ut iuste acquisitum regis. Sed auarus non vult subiecti huic legi. Ecce superbia. Sic de aliis pectoribus: sic etiam spes pectorum non vult subiecti p[ro]prio dei maddatis ut p[ro]niam agat. Pro de talibus dicitur. Job. xxi. Qui dixerit deo: recede a nobis: dic tu vias tuas nolum: q[uod] est ipotentes et futuram ei: et q[uod] nob[is] p[ro]dest si adorauerimus illam. Ideo dicit. Eccl. x. Initium ois patrum superbia est: q[uod] tenuerit illa adimplebit mandationem. Et p[ro]p[ter]is inferni: q[uod] p[ro]pter p[ro]p[ter] omnes creaturam est nocturnum: q[uod] ex corruptione elementorum nocturnum inferni omnes creaturam: q[uod] in die iudicij posset dicere sol: si fuerit loqui: ego p[ro]pter p[ro]p[ter] omnes claritate meam amissi. Irrationabilis alia possent dicere similiter: si facultatem haberent. Nos p[ro]pter hominem in diluvio p[ro]iuimus. Terra posset etiam dicere. Ego p[ro]pter ipsum maleficita fui et spinas et tribulos germinau[er]i.

De quindecim malis spealibus et pectoribus inferuntur. Ser. viii.

Penitentia agitur regis. Supradicta sunt primo de quindecim aliis spealibus et pectoribus inferuntur ex demerito pectorum suorum. Sed hodie de sex tantum p[ro]dicabimus. Salutem primo virginem regis. Pro fundamento firmis: q[uod] est de pectorum origine theologicalis astio. Queritur etrum omne punitum sit remissibile. Arguitur q[uod] non habet Barth. x. Spuritus blasphemie non remittitur: et etiam blasphemia remittitur: sicut ait